

Trudna sytuacja pracowników domowych

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: czwartek, 17, sierpień 2023 13:34

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 958

W 2019 r. co najmniej 75,6 mln osób w wieku powyżej 14 lat było zatrudnionych jako pracownicy domowi. Są to osoby świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych, które noszą znamiona stosunku pracy. W 2011 r. Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) przyjęła Konwencję, która uznaje ich wkład w globalną gospodarkę i podkreśla kwestię niedocenia ich pracy.

Z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego dowiadujemy się, że ILO zwraca uwagę na trudną sytuację pracowników domowych. Ci, którzy posiadają formalne zatrudnienie, osiągają niskie dochody. Co więcej, aż 8 na 10 pracowników domowych jest zatrudnionych nieformalnie, a ich wynagrodzenia są jeszcze niższe. Podejmowano różne próby wyjaśnienia kwestii niskiego opłacania prac domowych. Jedna z teorii sugeruje, że prace opiekuńcze, będące ich częścią, są źle wynagradzane, ponieważ wpisują się w dyskryminację płacową kobiet. Inne, że stawki są zaniżane ze względu na odczuwaną przez pracowników troskę, która umożliwia pracodawcom negocjowanie niższych wynagrodzeń.

W raporcie czytamy, że praca domowa jest sferą uzależnioną od płci i zdominowaną przez kobiety. Według danych ILO, stanowią one 76,2 proc. pracowników domowych. Na całym świecie 1 na 12 pracowników zajmuje się pomocą domową. Występuje również wyraźna specyfikacja płciowa w zakresie wybieranych prac. Kobiety pracują zwykle jako sprzątaczk, pomoce domowe i opiekunki, a mężczyźni jako kucharze, kierowcy, konserwatorzy budynków i ochroniarze.

Osobami często trudniącymi się pracami domowymi są także migranci zarobkowi. Pod koniec XX wieku pojawiło się pojęcie „globalnych łańcuchów opieki”. Dotyczą one migracji kobiet z Globalnego Południa, które pozostawiają swoich bliskich, aby za wynagrodzenie opiekować się rodzinami na zamożnej Globalnej Północy. Znane są także przykłady migracji w celu podjęcia prac domowych, np. z Polski do Niemiec czy z Ukrainy do Polski.

Eksperti zwracają uwagę, że w świetle zmian demograficznych i kulturowych zapotrzebowanie na pracę domową wciąż będzie duże na całym świecie. ILO prognozuje, że popyt na pracowników domowych utrzyma się także ze względu na nierówności w dochodach między krajami i nierówny dostęp do edukacji oraz usług opiekuńczych. Z tego powodu ILO rekomenduje działania, które poprawią trudną sytuację pracowników domowych. Polegają one przede wszystkim na identyfikacji i likwidacji luk w prawie pracy oraz zabezpieczeniu społecznym, a także eliminacji innych czynników, które wpływają na praktyki nieformalnego zatrudniania pracowników domowych.

Źródło: PIE